

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 350/2021
20.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. и члана 33. и 61. став 3. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених, АА, адвоката Бисерке Крпић и окривљеног ББ, адвоката Милана Караћа, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 755/20 од 04.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 20.04.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Милана Караћа, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 755/20 од 04.11.2020. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бисерке Крпић и у преосталом делу браниоца окривљеног ББ, адвоката Милана Караћа **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године, између осталих, окривљени АА и ББ оглашени су кривим да су извршили продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези 61. став 3. и члана 33. Кривичног законика, а окривљени ББ и кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, па је окривљена АА осуђена на казну затвора у трајању од 1 године коју ће издржати у просторијама у којима станује без примене електронског надзора и у коју се урачунава време проведено у притвору од 18.05.2011. године до 06.06.2011. године, а окривљеном ББ су утврђене казне затвора у трајању од 9 месеци за кривично дело из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 3. и члана 33. Кривичног законика и казна затвора у трајању од 3 месеца за кривично дело из члана 357. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци која ће се извршити у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора и у коју се урачунава време проведено у притвору од 19.05.2011.

године до 06.06.2011. године. Истом пресудом окривљена АА обавезана је да на име накнаде штете плати оштећеном д.о.о. „Агровојводина комерцсервис“ Суботица износ од 3.659.868,80 динара у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде, а оштећени д.о.о. „Агровојводина комерцсервис“ Суботица је ради остваривања имовинскоправног захтева преко досуђеног износа упућен на парнични поступак. Окривљени су обавезани да сnose трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 755/20 од 04.11.2020. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног ББ и пресуда Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године је преиначена у делу одлуке о казни и урачунавању притвора окривљеном ББ, и применом члана 454. ЗКП у односу на окривљену АА у делу урачунавања притвора, тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљеном ББ, због кривичних дела за које је првостепеном пресудом оглашен кривим утврдио казне затвора и то: за кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. Кривичног законика чињенично описано у тачки 2. изреке првостепене пресуде казну затвора у трајању од 30 дана, а за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика ближе описаног у тачки 1. изреке првостепене пресуде казну затвора у трајању од 9 месеци, као правилно утврђену у првостепеној пресуди, и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од 9 месеци и истовремено одредио да ће је окривљени издржати у просторијама у којима станује, без примене мера електронског надзора, а у коју му је урачунато време проведено у притвору од 19.05.2011. године до 06.07.2011. године, а окривљеној АА се у казну затвора изречену првостепеном пресудом урачунава време проведено у притвору од 18.05.2011. године до 06.07.2011. године, док су у преосталом делу жалба браниоца окривљеног ББ, као и жалбе Вишег јавног тужиоца у Суботици и бранилаца окривљених АА и ВВ одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у преосталом, неизмењеном делу, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљене АА, адвокат Бисерка Крпић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) Законика о кривичном поступку и члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и окривљену АА ослободи од оптужбе услед недостатка доказа или да другостепену пресуду укине и предмет врати на поновно одлучивање, и

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Милан Караћ због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 10) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и другостепену пресуду преиначи тако да жалбу браниоца усвоји у целисти, или да другостепену пресуду укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном

поступку (ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Милана Караћа је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, док су у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бисерке Крпић у целисти, недозвољени, односно немају законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног ББ, адвокат Милан Караћ поднетим захтевом за заштиту законитости указао је да је другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на тај начин што је доношењем пресуде по поднетом редовном правном леку повређена одредба члана 453. ЗКП, односно поступљено је супротно забрани *reformatio in peius*. Наиме, бранилац је указао да након што је усвајањем жалбе браниоца окривљеног поднете у делу одлуке о казни укинута пресуда Вишег суда у Суботици К 23/15 од 02.02.2018. године, којом је окривљеном за кривично дело из члана 357. Кривичног законика (КЗ) изречена условна осуда са утврђеном казном затвора у трајању од 8 месеци и временом проверавања од 2 године, пресудом Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године окривљени је за исто кривично дело осуђен на казну затвора у трајању од 3 месеца. Након тога, по поднетим жалбама пресуда Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године је преиначена и окривљеном је за кривично дело из члана 357. КЗ утврђена казна затвора од 30 дана. На тај начин, по браниочевим наводима, иако је окривљени осуђен на казну затвора у краћем трајању од утврђене казне затвора у претходно изреченој условној осуди, казна затвора, као безусловна санкција, тежа је врста кривичне санкције од условне осуде која представља меру упозорења, па је на тај начин учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Изнете наводе из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да уколико је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Дакле, наведена повреда постоји само уколико је у конкретном случају пресуда измењена тако што је окривљени оглашен кривим за теже кривично дело, или на строжу кривичну санкцију.

Из списка предмета утврђује се да је пресудом Вишег суда у Суботици К 23/15 од 02.02.2018. године окривљеном ББ за кривично дело из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци са временом проверавања од 2 године, док је за кривично дело из члана 227. став 3. у вези члана 61. и 33. КЗ ослобођен од оптужбе. Против наведене пресуде

жалбу је изјавио Основни јавни тужилац у Суботици у односу на ослобађајући део пресуде, док је бранилац окривљеног поднео жалбу оспоравајући осуђујући део пресуде и по изјављеним жалбама, усвајањем обе жалбе, пресуда је укинута у целости и предмет је враћен на поновно суђење.

У поновном поступку пресудом Вишег суда у Суботици К. 56/18 од 23.06.2020. године окривљеном је за кривично дело из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ изречена казна затвора у трајању од 3 месеца, где је уз кривично дело из члана 227. став 3. КЗ у вези члана 61. и 33. КЗ за које је утврђена казна затвора у трајању од 9 месеци, окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци. Након тога, поступајући по изјављеним жалбама, Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Кж1 755/20 од 04.11.2020. године преиначио првостепену пресуду и окривљеном за кривично дело из члана 357. став 3 у вези става 1. КЗ утврдио казну затвора у трајању од 30 дана, док је за кривично дело из члана 227. став 3. КЗ у вези члана 61. и 33. КЗ утврдио казну затвора у трајању од 9 месеци, па га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од 9 месеци.

Тачан је навод захтева да је суд у поступку након укидања првостепене пресуде и у осуђујућем делу у ком је жалба била изјављена са законских основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, у корист окривљеног, правноснажно осудио овога за истоветно кривично дело и изрекао другу врсту кривичне санкције - казну затвора у трајању од 30 дана уместо раније изречена условне осуде.

Међутим, имајући у виду исход правноснажно окончаног кривичног поступка, као и целокупан ток и донете одлуке суда, Врховни касациони суд оценио је да је суд применом кривичног закона - конкретног принципа апсорпције код изрицања јединствене казне за кривична дела у стицају - члан 60. став 2. тачка 1. КЗ у вези члана 45. став 2. КЗ, иако се не позива изричито на ове одредбе, изрекао кривичну санкцију у складу са законом, те је као једина казна правноснажно изречена казна затвора у трајању од девет месеци, колико је и појединачно утврђена за кривично дело из члана 227. КЗ, за које је у овом поступку први пут окривљени оглашен кривим.

Оваквом одлуком није прекршена забрана из члана 453. ЗКП, те тиме није учињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП јер је суд у погледу правне оцене а тако и кривичне санкције, имајући у виду сада осуђујућу пресуду у односу на оба кривична дела за која је окривљени оптужен, окончао кривични поступак правилном применом одредаба кривичног закона код изрицања кривичне санкције.

Бранилац окривљене АА је у поднетом захтеву указао да је другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер пресуда нема уопште ралога о чињеницама које су предмет доказивања, а осим тога, изрека пресуде је противречна сама себи и изведеним доказима, недоречена и неразумљива, с обзиром да је из изреке пресуде изостао део чињеничног описа кривичног дела који се односи на окривљену АА. По наводима браниоца, изреци првостепене пресуде недостају прецизирања места извршења сваке радње, опис свачије радње као и околности везаних за претходни договор,

прецизирање временског периода који се окривљеној ставља на терет, на који начин је изрека учињена неразумљивом у смислу члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Даље, бранилац окривљене АА у поднетом захтеву наводи да Апелациони суд у Новом Саду није ценио све жалбене наводе те фактички указује на учињену повреду одредбе члана 460. ЗКП.

Такође, у поднетом захтеву бранилац окривљене АА истиче и да је суд начинио пропусте у погледу оцене изведених доказа те указао да из одбране окривљеног ББ произилази да у мењању и прилагођавању књиговодствене документације „Агровојводина комерцсервис“ д.о.о. Суботица није учествовала окривљена АА, већ да су те послове обављали њен газда ГГ и окривљени ББ. Осим тога, иако у списима постоје транскрипти телефонских разговора, порука, одлука Управног одбора „Викторија груп“ нико на те околности од сведока није саслушан, а окривљена АА није могла отуђити 153.000.000,00 динара, а да то њен директор не зна и да нестане роба на начин како је то образложено у пресуди. Током поступка бранилац сматра да није доказано да је она била одговорно лице, с обзиром да није доносила одлуке, није располагала робом, нити средствима, а уз то занемарује се чињеница да је окривљена продавала робу уз знање директора ГГ, да робу прати документација коју не сачињава окривљена, као и да је сам ГГ рекао да све што се у привредном друштву направи он мора да зна. Самим тим, по браниочевим наводима, није доказано да је окривљена имала својство одговорног лица и да је као одговорно лице прекорачила границе свог овлашћења, па нема битних обележја кривичног дела из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ.

Са друге стране, бранилац истиче да суд није дао свестрану оцену изведених доказа, јер иако су током поступка саслушани сви запослени у „Агровојводина комерцсервис“ нико од њих није могао да потврди да је окривљена АА могла да сачини фактуре, нити је ико од испитаних сведока могао да потврди да је окривљена на било који начин оштетила „Агровојводина комерцсервис“ д.о.о. где је радила, ни ББ. Иако не постоји доказ да је окривљена прибавила противправну имовинску корист, суд искључиво њу обавезује да противправну имовинску корист врати.

Свим напред изнетим наводима којима бранилац даје сопствену оцену доказа, полемиче са исказима сведока и чињеничним утврђењима суда, суштински се правноснажне пресуде побијају због погешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (440. ЗКП).

Бранилац окривљене АА у поднетом захтеву указује још и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која повреда представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, приликом образлагања наведене повреде бранилац указује на чињеницу да је окривљена, иако до сада неосуђивана, осуђена на казну затвора у трајању од 1 године коју ће издржати у просторијама у којима станује, док је окривљени ББ иако је већ осуђиван у Сомбору за утајен порез, добио условну осуду, на који начин полемиче са ставом суда о сврси кажњавања и оправданости изречених кривичних санкција, чиме, по оцени Врховног касационог суда, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, све у вези члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11), 438. став 2. тачка 2) ЗКП, 460. ЗКП и члана 440. ЗКП и 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитост браниоца окривљене АА, адвоката Бисерке Крпић, у наведеним деловима оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног ББ је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да су „одређене радње извршења кривичног дела из члана 357. КЗ, у моменту доношења другостепене пресуде, застареле“, те је указао на учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, као и да је повређен принцип забране *ne bis in idem* у току првостепеног поступка, јер се за исте радње извршења већ водио поступак пред пореском управом, међутим даље у образложењу захтева не прецизира истакнуте повреде па захтев у овом делу нема садржај.

Са друге стране, бранилац окривљене АА, је у поднетом захтеву за заштиту законитости указала нумерички на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, али у образложењу поднетог захтева не образлаже у чему се конкретно састоји истакнута повреда, па захтев у том делу нема законом прописан садржај.

Такође, бранилац окривљене АА је указао и да се побијане пресуде заснивају на недозвољеним доказима те да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка у смислу члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Као незаконите доказе бранилац означава транскрипте праћених разговора и комуникације између окривљеног ББ и власника „Викторије груп“, као и одлуке Управног одбора „Викторија груп“, закључен протокол између „ББ“ д.о.о. од 27.01.2011. године и „Агровојводине комерцсервис“ Суботица, али с обзиром да је изостало појашњење у чему се незаконитост свих ових доказа огледа и да наведена повреда није образложена, по налажењу овог суда и у овом делу захтев за заштиту законитости нема законом прописан садржај.

Поднетим захтевом браниоца окривљене указује се и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП као и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, али како се у образложењу захтева не образлажу истакнуте повреде то и у овом делу захтев нема прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је обавезно навођење у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, али то подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, с обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1, члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези члана 484. и 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник

Председник већа – судија

Марија Рибарић, с.р.

Бата Цветковић, с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**